

Lyyli Aalto 8.11.70 Asikkalassa:

Hyvät puoluetoverit

Kuten olette julkisista tiedoitusvälineistä kuulleet ja nähneet on Suomen kansan kohtalo talouselämän vakaana jatkumisen kohdalta ollut jo monasti hiuskarvan varassa ja on sitä vielä parhaillaankin. Kun virkaehtolait hyväksyttiin kahden äänen enemmistöllä, välähti aivoissa jo sellainen ilkeä kummitus, että oikeastaan olisi ollut somaa nähdä, miten stalinistit ja vennamolaiset olisivat ryhtyneet nykyistä paremmin talouselämää eteenpäin pyörittämään. Toisaalta kaikki kuitenkin huokasivat helpotuksesta, varmaan myöskin ne - jotka virkaehtolakeja vastaan äänestivät, sillä tosiasiaan on ~~kuitenkin~~ ^{myös}, ettei maailmassa ole vielä keksitty sellaista poppakonstia, jolla menot voitaisiin maksaa ilman rahaa tai lainaa. Käsitykseni on, että vennamolaiset - ainakaan kaikki - eivät edes tunteneet virkaehtolakien tiimoilta tehtyjä sopimuksia, mutta stalinistit sensijaan yrittivät tahallaan sotkea hallituksen ympyröitä. ~~Stalinistit~~ ^{Sillä tavalla kommunistit niin virkamiehiä} esiintyvät yleensä hyvin röyhkeästi ja näin meidän kesken sanoen varmaan yhden ja toisen mieleen on tullut sellainen käsitys, että kommunisteista saavat vähitellen väistyä sivuun kaikki ne, jotka eivät ^{aito} ~~hyväksyneet~~ ^{suostuneet} ~~St~~ Tšekkoslovakian miehitystä. - Kuvaava Suomen varovaiselle

asenteelle on, että suuressa ulkopoliittisessa keskustelussa, jota käytiin ^{ruumi} ~~jou~~ torstai-iltapäivä ja seuraava yö- uskallettiin kyllä reilusti tuomita lännen imperialistit Vietnamin sotineen, mutta kellään ei ollut rohkeutta tuomita Tshekkoslovakian miehitystä, vaikka sos. dem. puoluekin siitä aikoi- naan antoi jyrkän tuomionsa.

Palatakseni vielä parinviikon takaisiin asioihin on todettava, miten kokoomuksen ^R oli astuttava asioihin vuokralaisten irtisanomissuojaa koskevassa laissa, vaikka yksi ja toinen heikäläisistäkin puhu jista oli ^{aikaisemmin} ~~sanonut~~, että koskaan ei kokoomuksen puolesta niin jyrkkää irtisanomissuojaa hyväksytä. Kenties huoneenvuokralaissa vasemmiston toimesta vedettiin turhan kireää linjaa, sillä eihän vuokrahuoneista niin kovaa puutetta sentään koko maassa ole, kuin on sen suurimmissa kaupungeissa, joihin laki kenties olisi voitu rajoittaa. Pelkään nim, että kovin tiukoilla säännöksillä vuokrahuoneiden tuotanto jää yksin valtion ja kuntien tehtäväksi ja kun tietää, että kunnassa pitää tällaistenkin määrärahojen taakse saada 2/3 enemmistö, niin eipä niitä vuokrataloja kuntien kustannuksella niin vaan monessakaan kunnassa riittävästä synny.

Joka tapauksessa monien mutkien kautta saatiin eduskunnassa raivatuksi nämä kaksi estettä, jotka SAK oli asettanut alkavien palkkaneuvottelujen ehdoksi.- Parhaillaan taas koetellaan hallituksen

saumojen kestävyyttä, sillä kommunistit vaativat
ensi vuoden alusta pysyvää veroluontoista suhdanne-
varauslakia, ollenkaan muistamatta, ettei nyt ole
enää eduskunnassa edes yksinkertaista vasemmistoenem-
mistöä, joka voisi edes yksivuotisia verolakeja noin
vaan säädellä. Toisena vaihtoehtona heillä on ~~yksi~~
yhtiöveron ~~korotuspro~~ korotusvaatimus, mutta se
toisi valtion kassaan paljon vähemmän ^{ainakaan 90 milj. heidänkin} kuin suhdanne-
varaus ja se rassaisi kaikki yhtiöitä asuntoasakeyh-
tiöt mukaanluettuina. Kun työnantajille nyt jo on
tulossa $\frac{1}{2}$ % lisämeno palkkauksiin sosiaaliturvamaksu-
jen korotuksena, sekin tietää jo monelle työvoimaval-
taiselle ^{nimenomaan} pikkuyrittäjälle tiukkoja paikkoja, pysyykö
pystyssä vai kaatuuko. Jos firmassa on esim. 100
työntekijää, niin ne työntekijät~~hän~~ maksvat valtiol-
le ja kunnalle veroina paljon enemmän kuin firma
vaikka sen veroa nostettaisikin esim. parilla prosen-
tilla. Jos firma sillä ^{nosto-} toimenpiteellä tapetaan, niin
yhteiskunnalle tulee paljon ^{suuremmat menot} ~~suurempi tappio~~, kun se,
että yritetään auttaa firmaa pyörimään. Nyt on valtio
sihteeri Paavela meidänkin edustajillemme ilmoittanut
ettei kommunistien heti vaatimaa pysyvää suhdanneva-
rausjärjestelmää, joka olisi veroluonteinen, missään
tapauksessa saada käyntiin ¹⁰ ensi vuoden alusta, sillä
ei sellaista järjestelmää luoda päivässä, vaan siinä
pitää vähän suorittaa erilaisia valmistustöitäkin.
Paavelan ilmoituksen mukaan- aikaisintaan ensi heinä-
kuun alusta voitaisiin yrittää pysyvää suhdannevaraus-
lakia, jossa yhteiskunta saisi suhdannepidätyksiin

suuremman määräämisvallan. Kommunistit luulevat, että porvarienemmistöinen eduskunta tulisi ohjailemaan näitä suhdannepidätysvaroja kommunistien mielen mukaa. Minä ^{luul} pelkään, että menee nekin varat erilaisiin maatalouden tukiaisiin ja olen melkein taipuvainen uskomaan, että teollisuuden saadessa itse paremminkin määräillä voittojensa sijoituksista, ne joltisellakin varmuudella sijoitettaisiin paremmin teollisuustyöpaikkojen laajennuksiin kuin että nykyisenlainen tai ^{esim.} wennamolaisilla vielä enemmän vahvistettu porvarienemmistöinen eduskunta niitä ohjailisi.

Kauhituksella ^{Liistaina} sos. dem. eduskuntaryhmä luki ^{niitä} maatalouden verolakien muutosesityksiä, mitä hallitus oli yksimielisesti eduskunnan käsiteltäviksi jättänyt. Me ^{ennakkoon} luulimme, että maatalouden verolakia olisi esitetty siten korjattavaksi, että suurtilojen saamat kohtuuttoman suuret poisto-oikeudet olisi esitetty rajoitettaviksi - ^{esim.} kolmasosaan tilan ^{hedonais-} tuloista - mutta mitä vielä. Hallituksen korjausesitys tulikin, että ^{mukana pienempien tilojen} ~~pienviljelijöiden~~ veroja helpoitettaisi, joskin ne samat helpotukset tulisivat suurtiloillekin, mutta ^{markkeeraamaan} ~~pienviljelijäin~~ nimissähän ~~siellä~~ ^{viittävuotustukseen!} ~~siis~~ kaikki maatalouden tuet ~~mengetään~~, vaikka todellisuudessa suurtilathan niistä ^{potit} ~~potit~~ kaarivat.

Kun olen nyt ensimmäistä kertaa valtiovarainvaliokunnan jäsen, niin kenties kerronkin teille vähän budjettinäkymistä. Budjetin loppusummahan on hallituksen esityksessä ^{lähes} 11 milljaardia, mikä on 6 % viimevuotista enemmän. Menojen kattamiseksi esitetään

alkoholijuomien hintoja korotettavaksi 5 %, rautatietariffeja 12 % ja polttoaineiden valmisteveroa esitetään korotettavaksi 3 pennillä litra. *Sitä vastustavat kaikki kirkot*

Budjettiä pidetään teollisuussystävällisenä, sillä viennin edistämiseen tarkoitettuja varoja on lisätty 24 % ja teknilliseen ja kaupalliseen tutkimustyöhön varatut määrärahat ovat puolitoistakertaiset, mitä olivat tämän vuoden budjetissa.

Suurin murheenkryyni budjetissa on edelleen maatalouspääluokka, jonka loppusumma on lähes 900 miljoonaa. Suoranaisia tukiaismenoja siitä on n. 68 %. Koko budjetista on maatalouspääluokka 8 %. Asutus- ja maataloushallitus esitetään siinä yhdistettäväksi erilliseksi maatilahallitukseksi, mutta sen organisaatioesityksistä purnataan kovasti valiokunnassa. *suunnitella on* Uusi maatilahallitus olisi jaettu erillisiin osastoihin, niin että kalastuksella ja metsästykselläkin tulisi olemaan oma osastonsa, mutta sen sijaan metsätalous saisi tyytyä osastoa alempaan metsätoimistoon. Tätä me sosialidemokraatitkin olemme jaostossa ihmetelleet. Maatalouden koelaitoksissa tutkitaan edelleen vain totunnaisia viljalajeja, mutta sensijaan esim. lääke- ja maustekasvien peltoviljelystä enempää kuin metsämarjojenkaan peltokasvatusta ei ole ~~suostavasti~~ *tutkittu* varojen puutteen vuoksi tutkittu. *maa-* Sen verran minäkin siellä valiokunnassa olen jo tästä maataloudesta tullut tajuamaan, ettei kukaan yksityinen talouttaan sillä tavalla hoitaisi, miten meillä menetellään *valtion toimenpitein maatalous* *tuotteiden kanssa*

Esim. voita saatetaan viedä 66 penniä kilo ulos ja ostaa ^{samaanlaisesta} valtion margariinitehtaalle ulkomailta kahden voikilon hinnalla kilo laardia. Ei maatalousministeriön mieleen ole juolahtanut, että edes valtion oma margariinitehdas pakotettaisi käyttämään margariini valmistukseen kiinteiden rasvojen osuutena voita, samoin voitaisi varmaan paljon nykyistä enemmän käyttää omiin teollisuustuotteisiin, kuten suklaaseen ja kermakaramelleihin kermaa tai voita. Juuston vienti ulkomaille olisi paljon edullisempaa, muttei kukaan pakota voimeijeira vaihtamaan kirgujaan juustokehiin. Tai jos jotain tuotantosuntaa sitten muutetaankin, niin sekin tapahtuu ^{laissa} ilman kontrollia. Meille on valiokunnassa esitetty, että kaksi meijeria maassamme pitävät nykyisin niin suurta sikalaa, että niiden sianlihan tuotanto on yhteensä 4,5 miljoonaa kiloa vuodessa. Tällaisena aikana, jolloin maataloutta ylläpidetään niinkin suurten tukiaisten varassa, mitä pidetään, pitäisi sentään riittää, että verovaroin tuetaan vain luonnollisia maanviljelijöitä, muttei sentään näiden omistamia tehdaslaitoksia, jotka tietenkin keksivät tulla hyvälle apajille, kun mihinkään ei tarvitse ^{erityisesti} mitään anoa mitään lupaa. Maatalousministeri on ^{useimmiten} ~~ain~~ kepulainen, eikä tietystikään halua rajoittaa tosissaan talollisten yhtiöitten, kuten meijereitten tienauksia.

Tämä oli siitä surkeasta maatalouspääluokasta.

Onhan budjetissa sentään valoisiaakin puolia

Esim. asuntolainoitukseen on varattu enemmän kuin koskaan aikaisemmin eli 580 milj mk.

Rintamamiesten ylimääräisiin sotaeläkkeisiin on varattu 20 miljoonaa, mutta tämä on varmaan yksi niistä määrärahoista, joista vielä tulee kova huutokauppa. Nykyäänhän on todettava, että huoltoapua saa rintamamies helpommin kuin tämän ylimääräisen eläkkeen. Olen ^{my} ~~sen~~ ^{perheelle} sitä mieltä, että se on annettava jo 55 vuotiaanakin sitä todella tavalliseen elämiseen tarvitsevalle, huolimatta siitä, että asianomainen voi jo saada Kansaneläkelaitokselta pienen työkyvyttömyyseläkkeen. Jos kerran terveys on mennyt usein toisten omaisuuksia puolustettaessa, on yhteiskunta velvollinen minunkin mielestäni ~~kiemen~~ ^{huomioidaan} ~~tämän~~ ^{huomioidaan} huomioimaan, vaikka sota-aikana useilla kansalaisistamme olikin vaikeuksia. Ei niitä sentään voi monikaan rinnastaa 5 vuotta korsuissa elämiseen.

Ensi kerran budjetissa on asevelvollisten kotiuttamisrahaakin 500.000 mk, muttei se riitä kuin 15 %:lle asevelvollisista. Varattomia on ehkä paljon enemmän.

Lapsilisiin on esitetty kaikille 8,5 %:n korotus, mutta sensijaan esim. perhelisään ei penniäkään, vaan varattomien suuriperheisten erikoituki on edelleen 18 penniä vuorokaudessa lasta kohden. Työkyvyttömän varattoman perheen tai sellaisen aviottoman lapsen, jonka isää ei ole saatu selväksi, saama erityislapsilisä on edelleen 50 penniä vuorokausi.

Kommunistit ja ~~ke~~pulaiset ovat aina vaatimassa kaikkea kaikille ja siihen kuoroon on meidänkin ryhmämme enemmistö aina yhtynyt. ~~Aina~~ ^Vatkutetaan, että tulee suuret kulut ja ihmisiä nöyryytetään, jos heidän varallisuuttaan ruvettaisi tutkimaan ja kuitenkin se on tutkittu ja sen perusteellahan varattomat saavat ne 18 ja 50 pennisensä. Toivon, että perusjärjestöissään sanottaisi eduskuntaryhmällemme selvästi, mitä linjaa meidän on ajettava. ^Askettäin näin lehdistössä ihmeellisen esityksen, että sosiaalihallituksessa tutkitaan mahdollisuuksia antaa alle 7-vuotiaille kaikille lapsille korkeampi lapsilisä. Ei kai sellainen järjestelmä mitään oikeudenmukaisuutta sen paremmin köyhää kohtaan toisi. Eikö olisi parempi, että varattomien ja yhden huoltajan varassa oleville lapsille ryhdyttäisiin ponnekkaammin avustamaan päivähoitopaikkoja, olkoot sitten laitoksia tai hyviä perheitä. Ainakin minun mielestäni juuri lasten päivähoitopaikoista on huutava puute. Ei monikaan äiti uskalla jäädä työpäikastaan edes lasten ollessa pieniä, kun sitten ei pääsekään enää takaisin, jos on 5-6 vuotta välillä ammatistaan pois.

Iloinen olen myöskin siitä, että vihdoin on luvassa inhimillinen laki myöskin aviottomille lapsille, joille luvataan jo isäkin tähänastisen elatusvelollisen tai äidin makeajan sijaan.

Jos jaksatte kuunnella, voin vielä muutamalla sanalla selostaa myös äskettäin julkisuuden saanutta perheverotuksen yksinkertaistamista tutkimaan

asetetun komitean mietintöä.

Pienituloiset eivät senkään kotitean mietinnön mukaan mitään yksinkertaistamisesta hyötyisi, vaan valtio ja suurituloiset. Matakulutkin esitetään vähennettäväksi vasta yli 900 markan eristä, samoin menetettäisiin kaikki ne sairasmaenot, joihin nyt osa saadaa sairausvakuutuksesta ja loppuerä saada vähentään määrättyyn rajaan saakka verotuksesta. Vaikeavammaisten invaliidien elinkorotkin tulisivat verolle, mutta tietysti suurtenkin talojen eläkeläisten syytingit jäisivät taas verovapaiksi. Varakkaillekin korotettaisiin lapsivähennys nykyisestä 60 markasta 100 markkaan suoraan verosta, vaikka lapsivähennyksen voisi helposti poistaa kokonaan varakkailta. Edelleen varakkaat, jotka kouluttavat varmemmin lapsiaan saisivat aina lasten 24 vuoteen saakka koulutusvähennyksen ja kaikki verovelvolliset- tulojen suuruudesta huolimatta- saisivat jonkinlaisen perusvähennyksen, vaikka mitähän varakkaat tällaista välttämättä tarvitsevat. Luulen etten tule vaatimaan tämän komitean mietinnön perusteella perheverotuksen uudistusta- eikä sitä kannata mourtua koko porvarienemmistöisen eduskunnan aikana. Se tehtäisi varmasti kuitenkin niin, että pienituloisten verot nousivat ja suurituloisten laskisivat, kuten tämäkin komitenamietinö edellyttää. ~~Ei silti, kyllähän suurituloisilta menee nykyisin 50 % ja enemmänkin jo veroon, joten ei oikeastaan enää suurituloisista kannattaisi puhu-~~
~~akaan, mutta heille jää sittenkin riittävästi.~~

Asiat on otettava niinkuin ne ovat. Elämme parlamenttarisesti hallitussa maassa ja kansa halusi tällaisen eduskunnan, joka tähän mennessä ei ole saanut muuta aikaan kuin ^{P.ä.}suunsoittoa. Yksi suurpuhuja Tupamäki sieltä meni sotaväkeen ja tukkakin kuulemma leikattiin.

Ihmisten olisi nyt hyvä seurata, kenen maksettavaksi wennamolaiset nyt kaiken lupaamansa varat pansisivat. Viime viikolla he taittoivat peistä salaojalainojen lisäämisen puolesta, joten kyllä ainakin minä olen taipuvainen heitä pitämään ex-kepulaisina tai kepun kaksoisveljinä. Suurin osa wennamon kansanedustajista on entisiä ^{tänne} kepun listoista jo aikaisemmin eduskuntaan pyrkineitä. Se on hyvä täällä Lahdessakin päin ihmisten tietää, sillä Etelä-Hämeen wennamolaiset ^{maanyliedelijä}han löytyivät p.a. täältäpäin, vaikka puoluesihteerinkin on lopelta entinen sosialidemokraatti-sanoi olevansa.

Parlamenttaarisella voimalla työväestön pitäisi pystyä puoliaan pitämään ja senvuoksi tarvittaisi voimakkaat perusjärjestöt, joissa myöskin näitä asioita käsiteltäisi ja seurattaisi sekä jäsenten toim^festa selvitettäisi myös työmailla. Senvuoksi jäsenten tulisi tarkasti seurata omien edustajien sanomisia niin valtuustossa, kirkkovaltuustossa, jonka vaalit parhaillaan ovat käynnissä, sekä eduskunnassa, jonka säätämistä laista kohtalomme, mitä suurimmassa määrin riippuu, esim. lastemme koulunkäyntimahdollisuudet, asunnonsaantimahdollisuudet, terveydenhoitopalvelut, kirjastopalvelut jne

Penvuoksi voimme olla varmoja, ettei meidän etujamme eikä asioitamme kukaan muu aja, ellemme itse lähetä omalla äänellämme valtuustoon, kirkko- valtuustoon ja eduskuntaan sellaisia henkilöitä, joiden parhaiten uskomme puolestamme työskentelevän

Edustajiamme pitää myöskin kannustaa, rohkaista neuvoa ja tukistaakin tarpeen vaatiessa, Pahinta mitä voi olla- on välinpitämättömyys. Siihen meillä ei ole varaa. Siksi jäsenmääräämme on lisättävä ja omien lehtien levitystä tehostettava. Niissäkin on puutteita, mutta ennen ne eivät parane ennenkuin niidenkin levikki on sama, mitä täällä on työläisten ansiosta- esim. porvarillisen Etelä-Suomen sanomien levikki.

Toivon, että monipuolinen järjestötyö täälläkin saa paljon sekä miehiä että myös naisia ahertamaan puolueemme omaksumien päämäärien hyväksi, sillä perusjärjestöissä on puolueemme voima.

*Voima vaan vie voittohon
Nykky vie kalliohon
Rakkaus saa sulon
Rakkaus on valti maailman*

*15 milj. yleiskadon osakepääoman
korotukseen*

Page 17

Kasvituslautak. 24¹⁷ henkilöä

Rak

Lapin pöytäkirja

(Kuljiter makes.
7.5 milly.

57

5,940 = ali sos dem

5,00 SKDL

Jathola Kerala

Osterman

21. *Asperula*

17

"-, а также

Neurotella Tanzania

1) Alimman Asikaisvakuuksien

2) *Paltainea veron. boottii*

3) Rintamamreslakcitys

4) Asevelvollisten parisuhteen korotus

5) Maaseudun sähköistämiskahaa tulee lisätä ja muuallaakin kiinn kehitys - alueilla

6) Yrittäjä-eläkeläisten maksuista $\frac{1}{2}$ alle
5000 markan tuloista.

7) Puheliasää ja erityislapsiksää eivät tyhjänneet

8) Kuivatetut ja vesistömaasta rahojen
lisäämistä vastaavat kypulaiset

9) Maanteiden kunnossapitoon 10 milj.

10) Vakkerheidsin zoutenleiden keentien
osmes

11) Keshit smoa-institutia liberastit

12) Koulukokous kiint. lisättävä vesistöihin teollis.